

NOUSIAINEN, NUMMI

Raportti 13.-15.5.2002 suoritetusta
muinaisjäännösinventoinnista

Fil.yo Mia Lempiäinen

NOUSIAINEN, NUMMI

Turun Maakuntamuseo suoritti 13.-15.5. 2002 inventoinnin Nousiaisten Nummen kaava-alueella. Rakentamiselle kaavoitettu alue rajoittuu Raumantien, Mietoistentien ja Vahdontien väliselle alueelle (ks.karttaliite). Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, onko kaavoituksen alaisella alueella muinaisjäännöksiä. Inventoinnin suoritti arkeologian opiskelija fil.yo Mia Lempiäinen. Työn kustannuksista vastasi kaavoituksen suorittaja, suunnittelutoimisto Air-Ix.

Inventointia suoritettiin kolmen päivän ajan kaivamalla koekuoppia ja peltopoiminnalla. Lisäksi kylän taloista tiedusteltiin mahdollisia löytöhavaintoja ja irtolöytöjä. Alueelle tehty koekuopat on merkitty karttaan punaisella rastilla (ks.karttaliite).

Inventoinnissa talteen otetut löydöt on luetteloitu Turun Maakuntamuseon kokoelmiin päänumerolla 22123 ja valokuvat on luetteloitu Turun Maakuntamuseon kuva-arkiston kokoelmiin.

Nummen koulua ympäröivät rinteet, jotka rajoittuvat vanhaan kylätiehen rinteiden eteläpuolella, tarkastettiin koekuopin, joita tehtiin rinteiden etelä- ja lounaispuolelle noin 20 metrin välein. Rinnettä on ilmeisesti tasattu ajamalla sinne savimaata koulun pihan laajentamisen yhteydessä. Koekuopat kaivettiin noin 35 cm syvyyteen. Maa oli koko kuopan syvyydeltä turpeen alla savimaata. Rinteiden kallioidet kohdat tutkittiin mahdollisten kuppikivien osalta. Rinteessä ei havaittu mitään muinaisjäännöksen viittaavaa. Vanhan kyläraitin ja Fatjoentien väliin jäävä, Kivelän tilaan kuuluva pieni viljelysmaa (10:29) tutkittiin pintapoiminnalla sekä koekuopilla, joita tehtiin viljelysmaan pohjois- ja eteläpuolelle. Maa oli 35 cm syvyyteen asti savista multamaata, eikä pellosta tullut löytöjä. Kivelän tilan emäntä esitteli tilan aittarakennuksen ja siellä olevat esineet. Esineistö ei sisältänyt arkeologisia irtolöytöjä.

Rinteiden pohjoispuolella kuljettaessa tontin 13:7 omistaja kertoi kallion rinteessä olevasta rautarenkaasta. Kalliorinne ei ole kaavoitetulla ja siten inventoitavalla alueella, mutta omistajan pyynnöstä kalliorinne tutkittiin. Apuna käytettiin metallinpaljastinta, jota oli käyttämässä noustelainen kotiseutuaktiivi Jukka Sainio. Metallilenkkiä ei etsinnöistä huolimatta löytynyt.

Pintapoimintamenetelmän avulla käytiin läpi Mietoisten tien ja Rauman tien väliin sijoittuvat pellot. Pellot 6:4 ja 8:72 olivat vielä oraalla, joten näkyvyys oli kohtuullinen. Pellot 8:62, 5:16, 2:53 ja 13:17 kasvoivat jo 20 cm korkuista syysviljaa ja näkyvyys havaintojen tekemiseksi oli huono. Erityisen huomion kohteena oli Turun Maakuntamuseon tutkija Heljä Brusilan neuvoma kohta pellon 5:16 pohjoispuolella sähkölinjan alla, jossa 13 metrin korkeuskäyrän mukaan muodostuu pieni niemeke. Paikasta ei kuitenkaan löytynyt pintapoiminnalla mitään erikoista.

Kirvelän tilan pelto (13:23) kasvoi jo noin 30 cm korkeaa syysviljaa, joten pelto jäi erittäin huonon näkyvyytensä vuoksi vähälle huomiolle. Anttilan tilan pellossa 7:12 ja Karjalaisen tilan pelloissa 11:5 ja 11:30 pellot oli vasta kylvetty, joten näkyvyys oli hyvä. Äijälän tilan pelto 1:8 oli oraalla, joten peltopoiminta oli täälläkin mahdollista.

Peltopöiminnan tuloksena saatiin kaikista pelloista talteen liitupiipun varren katkelmia, punasavikeramiikkaa, piitä ja palanutta savea sekä yksi pala kivisavikeramiikkaa. Anttilan tilan pellolta 7:12 löytyi lisäksi koristellun liitupiipun pesän katkelma (TMM 22123:2). Karjalaisen tilan pellolta 11:30 löytynyt kivisavikeramiikan pala (TMM 22123:1) ajoittuu 1300-luvulle (Aki Pihlman; suullinen tiedonanto 16.5.2002). Karjalaisen tilan vanha isäntä Mikko Karjalainen esitteli tilan pihapiirissä olevan luhtiaittaan kootut esineet. Esineiden joukossa ei ollut arkeologisia irtolöytöjä.

Anttilan tilan pellolla 7:12 sijaitsevaan peltosaarekkeeseen tehtiin koekuopat saarekkeen pohjois- ja länsilaidalle. Suurin osa peltosaarekkeesta on pellolta nostettujen suurten kivien peitossa. Koekuopissa näkyi turpeen alla vaaleaa savimaata. Lisäksi pellolla sijaitsevat suuret maakivet tarkastettiin kuppikivien varalta.

Karjalaisen tilan vanha isäntä Mikko Karjalainen kertoi, että hänen ollessaan pikkupoika 1930-luvulla, oli viereisen Anttilan tilan isäntä kertonut karjapihallaan olleista haudoista, joissa oli ollut kiviä ja nokimaata (karjapiha merkitty karttaan keltaisella). Anttilan tilan nykyinen isäntä, Kalevi Koskinen ei ole isoisänsä kuullut kertovan haudoista. Anttilan tilan karjapihan ympärillä sijainneet ulkorakennukset on nykyinen isäntä purkanut 1970-luvulla ja aluetta on tasattu ja päälle tuotu sepeliä. Inventoinnin yhteydessä paikan lähelle tehtiin koekuoppia, mutta kalmistoon viittaavia jälkiä ei havaittu. Koekuoppia tehtiin myös karjapihan pohjoispuolella kulkevan Fatjoentien yläpuolella sijaitsevaan rinteeseen. Täältäkään ei löytynyt jälkiä kalmistosta.

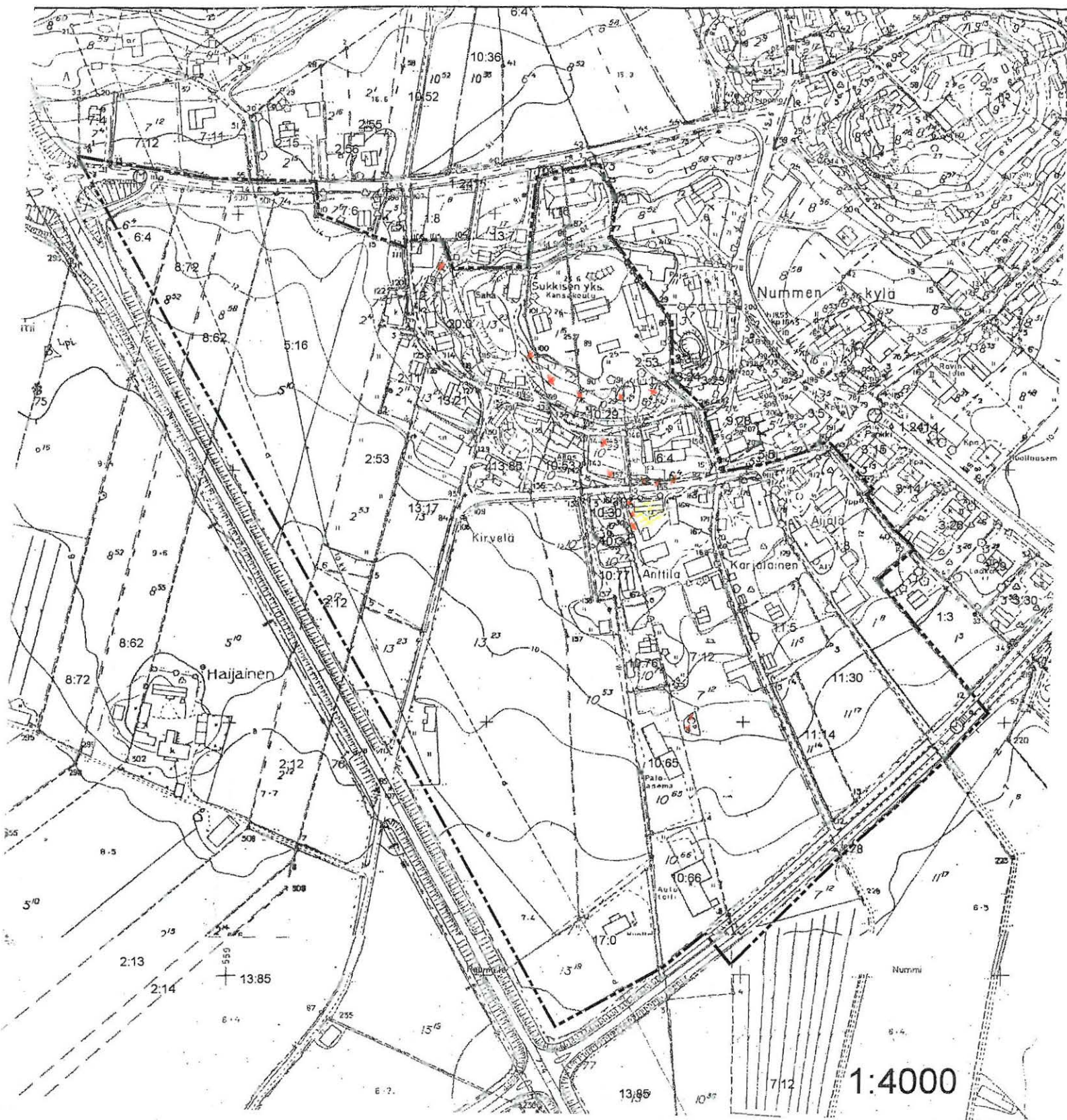
Nousiaisten Nummen kaava-alueella ei inventoinnin tuloksena löytynyt säilyneitä muinaisjäännöksiä. Pitkään jatkuneen ja tiiviin asutuksen seurauksena jäljet aiemmasta asutuksesta ovat hävinneet tai tuhoutuneet.

Turussa 16.5.2002

Mia Lempiäinen

LIITTEET:

1. Kartta
2. Kuvaluettelo
3. Löytöluettelo

LIITE 1

Nousiainen, Nummi 2002

koekuopat merkitty punaisella rastilla
karjapihan alue merkitty keltaisella

NOUSIAINEN, NUMMI

Luettelo Nousiaisten Nummen kaava-alueen inventoinnissa 2002 kuvatuista KF-negatiiveista, jotka on luetteloitu Turun maakuntamuseon kuva-arkiston kokoelmiin.

Valokuvaaja Mia Lempiäinen

- KF020680 Jukka Sainio etsii metallinpaljastimen avulla metallilenkin paikkaa Nummen Pohjoispuolella.
- KF020681 Kirvelän pelto 13:23, Nesteen huoltamon pihalta kuvattuna. Etelästä.
- KF020682 Kuten edellä
- KF020683 Anttilan tilan pelto 7:12. Etelästä.
- KF020684 Karjalaisen tilan pelto 11:30. Etelästä.
- KF020685 Kalevi Koskisen löytämä kirves. Löydetty Fatijoen ja Hirvijoen rannalta pellostä. (Kaava-alueen ulkopuolella)
- KF020686 Äijälän pelto ja talo, punainen lato, jonka päässä näkyy puretun riihen kiuaskivet. Kuvan vasemmalla laidalla Karjalaisen tila ja peltoa. Etelästä.
- KF020687 Nesteen huoltamo ja paloasema, näkyvälle pellolle kaavoitettu taloja ja tie. Kuvan oikealla laidalla Karjalaisen tilan ulkorakennus. Kaakosta.
- KF020688 Anttilan tilan entisen karjapihan paikka, päällä uusi viljamakasiini ja sepeliä. Koillisesta.
- KF020689 Anttilan pihan karjapihan laidalla olleen riihen itäpäädyn hirsi, jossa vuosiluku 1454.
- KF020690 Kuten edellä
- KF020691 Kuten edellä
- KF020692 Mäkiläntieltä näkymä Nesteen huoltamon ja paloaseman suuntaan. Etualalla Kirvelän peltoa. Koillisesta.
- KF020693 Mietoistentien ja Raumantien risteyksestä näkymä Nummen kylämäkeen. Luoteesta.
- KF020694 Karjalaisen tilan luhtiaitta. Etelästä.
- KF020695 Karjalaisen tilan luhtiaitta. Pohjoisesta.

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
22123:1	KIVISAVIKERAMIKKAA 1 kpl Mitat: 55 x 40 x 5 mm. Kyljen ja kaulan taitteesta.	Nousiainen Nummi, Karjalai- sen pelto 11:30
22123:2	Liitupiipun pesän katkelma 1 kpl Koristeltua. Mitat 20 x 12 x 3 mm.	Nousiainen Nummi Anttilan pelto 7:12